

BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI
JEZIK I KNJIŽEVNOST

KATALOG PITANJA
za eksternu maturu – srednja škola

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. OPĆI CILJEVI ISPITA I ISHODI.....	3
A) KNJIŽEVNOST	3
B) JEZIK	4
3. VRSTE ZADATAKA I OCJENJIVANJE.....	5
4. UPUTSTVA ZA TESTIRANJE.....	5
5. KATALOG SA PITANJIMA.....	7
TEORIJA KNJIŽEVNOSTI.....	7
ANTIČKA KNJIŽEVNOST.....	11
STARE ISTOČNJAČKE KNJIŽEVNOSTI.....	13
SREDNJOVJEKOVNA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE.....	14
HUMANIZAM I RENESANSA.....	15
USMENA NARODNA KNJIŽEVNOST.....	17
KNJIŽEVNOST NA ORIJENTALNIM JEZICIMA.....	19
BAROK I MANIRIZAM.....	20
KLASICIZAM, RACIONALIZAM I PROSVJETITELJSTVO U EVROPSKOJ KNJIŽEVNOSTI.....	20
ROMANTIZAM U EVROPSKOJ KNJIŽEVNOSTI.....	21
ROMANTIZAM U KNJIŽEVNOSTI JUŽNOSLAVENSKIH NARODA.....	22
REALIZAM U EVROPI.....	24
REALIZAM KOD JUŽNOSLAVENSKIH NARODA.....	26
MODERNA U SVJETSKOJ KNJIŽEVNOSTI.....	28
MODERNA U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA.....	29
KNJIŽEVNOST IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA U EVROPI.....	30
JUŽNOSLAVENSKE KNJIŽEVNOSTI IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA.....	30
SAVREMENA SVJETSKA KNJIŽEVNOST.....	31
SAVREMENA KNJIŽEVNOST U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA.....	33
POSTMODERNA U SVJETSKOJ KNJIŽEVNOSTI.....	35
POSTMODERNA U BOSANSKOHERCEGOVAČKOJ KNJIŽEVNOSTI.....	36

PRAVOPIS.....	37
FONETIKA I FONOLOGIJA.....	39
MORFOLOGIJA.....	40
SINTAKSA.....	43
SEMANTIKA.....	44
ZADACI POVEZIVANJA.....	44
RJEŠENJA ZADATAKA.....	47
PRIMJERI URAĐENIH TESTOVA.....	59
LITERATURA	71

1. UVOD

Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost je obavezan predmet na eksternoj maturi u Kantonu Sarajevo. Učenici nakon završene srednje škole (četverogodišnje obrazovanje) polažu eksternu maturu. Eksternom maturom se provjeravaju znanja, sposobnosti i vještine stečene tokom srednjeg četverogodišnjeg obrazovanja u srednjim stručnim školama (I, II, III i IV razred, dva časa sedmično). S tim u vezi izrađen je Katalog zadataka za polaganje ispita eksterne mature iz predmeta Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost koji obuhvata najvažnije programske sadržaje iz maternjeg jezika i književnosti, što će poslužiti učenicima kao kvalitetna osnova za pripremanje ispita. Katalog zadataka za polaganje eksterne mature temeljni je dokument ispita u kojem su navedeni opći ciljevi ispita, struktura testa zasnovana na kompetencijama definisanim Nastavnim planom i programom za srednje stručne škole, pravila izrade testa, literatura i zadaci kao i označeni brojevi rješenja zadataka.

2. OPĆI CILJEVI I ISHODI

Eksterna matura je ispit kojim se želi provjeriti nivo usvojenih znanja i stepen sposobnosti koje su učenici razvili u toku srednjeg stručnog obrazovanja, a u skladu s ciljevima i zadacima postavljenim kada je u pitanju proučavanje maternjeg jezika i književnosti, prema Nastavnom planu i programu srednjeg stručnog obrazovanja.

Pri izradi kataloga za eksternu maturu za Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost uzeti su u obzir i ishodi znanja navedeni u Zajedničkoj jezgri Nastavnih planova i programa (ZJNPP), a koji podrazumijevaju kompetencije: komunikacijska kompetencija, informatička pismenost, učiti kako se uči, društvena i građanska kompetencija, samoinicijativa i poduzetnička kompetencija, kulturna svijest i kreativno – produktivna kompetencija (Agencija za predškolsko, osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, Mostar, 2013.), u ishode znanja koji će se provjeravati eksternom maturom uvršteni su i sljedeći:

A. KNJIŽEVNOST

U oblasti književnosti učenici / učenice bi trebali / trebale:

- razlikovati narodu / usmenu od umjetničke / pisane književnosti;
- prepoznavati vrste i obilježja narodnih/usmenih pjesama;
- poznavati formalne i suštinske osobenosti književnih rodova;
- poznavati nazive književnih vrsta;

- definirati književne vrste;
- prepoznaje i objašnjava ključne ideje teksta i njihovih razrada; rezimira ključne ideje na osnovu detalja koji ih dokazuju;
- analizira likove, događaje i ideje, njihove međudnose u tekstu;
- utvrđuje kako tačka gledišta ili namjera utječe na oblikovanje sadržaja i načina pisanja teksta;
- prepoznavati osjećanja izražena u lirskoj pjesmi,
- uočavati i određivati stilska izražajna sredstva;
- prepoznati vrstu pjesme prema motivu;
- primjenjivati znanja o organizaciji strofe i stiha;
- prepoznavati i određivati vrstu pjesme prema obliku;
- prepoznavati naslov djela, ime autora i vrstu književnog djela na osnovu datog odlomka;
- povezivati naziv djela i ime autora;
- povezivati vrstu i naziv književnog djela;
- povezivati književni period i autora književnog djela;
- povezivati likove i književno djelo;
- definisati pojam epskih vrsta različitog porijekla;
- prepoznavati motive i kompoziciju;
- karakterizirati lik na osnovu datog odlomka;
- razlikovati pojedine dramske vrste;
- prepoznavati suštinu dramske radnje, dramskog sukoba, odlike dramskog govora (monolog i dijalog);
- odrediti kompoziciju dramskog djela;
- poznavati određene pojmove iz medijske kulture (televizija, štampa, snimanje filma, strip).

B. JEZIK

U oblasti jezika učenici / učenice bi trebali / trebale:

- poznavati historijski razvoj maternjeg jezika;
- poznavati razvoj i vrste pisma;
- definisati pojam jezika kao sredstva za sporazumijevanje, pojam standardnoga jezika;
- definisati i razlikovati jezičke jedinice;

- prepoznavati, razlikovati, tumačiti i primjenjivati glasovne promjene i odstupanja;
- poznavati osnovna pravila akcentovanja (vrste akcenta / naglasak, mjesto akcenatske cjeline);
- akcenat / naglasak u riječi, naglašene / akcentirane i nenaglašene / neakcentirane riječi;
- poznavati i razlikovati vrste riječi i znati njihove morfološke osobine (značenja, promjene, gramatičke kategorije i leksičke osobine);
- prepoznavati tvorbu riječi (prefiks, sufiks, korijen riječi, načini tvorbe riječi);
- poznavati i razlikovati službu/funkciju riječi u rečenici;
- razumjeti i primjenjivati načine sklapanja jednostavnih rečenica u složenu;
- razumjeti i prepoznavati odnose među klauzama u složenoj rečenici;
- prepoznavati vrste nezavisnosloženih rečenica i znati tipične veznike
- prepoznavati vrste zavisnosloženih rečenica;
- poznavati i primjenjivati osnovna pravopisna pravila (upotreba velikog i malog slova, sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi, upotreba riječice ne, pisanje riječi s glasovima: č, ć, dž, đ, j, h, je/ije/e/i, interpunkcijski znakovi, pisanje skraćena, upravni i neupravni govor);
- primjenjivati osnovna znanja iz oblasti leksikologije i vladati leksikom svoga jezika;
- prepoznavati različite funkcionalne stilove;
- razumije kako jezik funkcionira u različitim kontekstima i zna napraviti odgovarajući izbor forme, rječnika i stila pri pisanju.

3. VRSTE ZADATAKA I OCJENJIVANJE

U testu su upotrijebljeni zadaci objektivnog tipa sa davanjem odgovora na pitanje kojim se traži precizno navođenje podataka;

- dvočlanim izborom (DA/NE);
- višečlanim izborom (tri, četiri ili pet ponuđenih odgovora): a) prepoznavanjem tačne tvrdnje i b) zaokruživanjem tačnog odgovora na osnovu ponuđenih rješenja.

4. UPUTSTVO ZA TESTIRANJE

Vrijeme rješavanja zadataka je 90 minuta. Pisati se može nalivperom ili hemijskom olovkom. U pisanju se moraju koristiti isključivo pisana slova. Treba paziti da rad bude pregledan i čitljiv. Broj bodova koji se može osvojiti je 10. Svaki zadatak je bodovan jednim bodom.

Zadatak, koji se sastoji iz dva, tri ili četiri dijela boduje se, također, jednim bodom (npr. $2 \times 0,50 = 1$ bod).

Zadatak će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- netačan,
- zaokruženo više odgovora, a traži se jedan i
- nečitko i nejasno napisan.

KATALOG PITANJA IZ BOSANSKOG, HRVATSKOG, SRPSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

SREDNJE ŠKOLE – KATALOG B – SREDNJE ŠKOLE ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I OBUKU

ŠKOLSKA 2016/2017.

KNJIŽEVNOST

TEORIJA KNJIŽEVNOSTI

1. Dopuni rečenice.

a) Prvi moderni evropski roman je _____.

b) Glavni junak tog romana je netipični vitez u potrazi za svojom dragom. U traganju za Dulsinejom pomaže mu vjerni pratilac Sančo Pansa (Sancho Pansa). Radnja romana je fantastična, a situacije u koje zapadaju tokom putovanja ismijavaju ranije romane ove vrste. Stoga se ovaj roman i smatra _____ srednjovjekovnih viteških romana.

2. Dopuni rečenicu.

Metatekst je _____.

3. Izučavanje i tumačenje književnosti ima različite vidove, a tri se smatraju osnovnim.

4. Odredi čime se bave navedeni vidovi književnosti tako što ćeš ispred definicije upisati odgovarajući broj.

1. teorija književnosti

2. historija književnosti

3. književna kritika.

___ ispituje u kojoj su mjeri na književna djela djelovali opći društveno-historijski uvjeti, duhovna klima vremena, kulturna tradicija, opće stvaralačke težnje epohe.

___ bavi se pojedinim književnim djelima, čita ih, ocjenjuje i tumači.

___ razmatra opću prirodu književnog stvaranja i opće osobine književnog djela kao proizvoda tog stvaranja.

5. Pridruži osobinu koja karakteriše određeni književni rod dopisujući slovo na crti ispred.

osobine

epika ____

a) naracija, fabula

b) ritmičnost, emocionalnost

lirika ____

c) opširnost, objektivnost

d) pjesnička slika, jezgrovitost

6. Dopuni rečenicu.

1. Epistolarni roman je djelo u obliku _____ .

2. Primjer za epistolarni roman je _____ .

7. Dopiši književni period koji nedostaje.

barok (17. st.)

klasicizam (17/18. st.)

_____ (18. st.)

romantizam (18/19. st.)

_____ (19.st.)

moderna (od sredine 19 st. do I svjetskog rata)

8. Zaokruži slovo ispred osobine koja se ne odnosi na romantizam.

a) svjetska bol

b) pretjerana osjećajnost

c) kult prirode

d) objektivnost

e) nacionalni karakter

9. Zaokruži slovo ispred osobine koja se ne odnosi na antiku.

- a) humanizam
- b) politeizam
- c) monoteizam
- d) sklad i harmonija

10. Koja je od navedenih stilskih figura upotrijebljena u naslovu pjesme Bodlera (Baudelaire) "Albatros"? (zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) metonimija
- b) oksimoro
- c) sinegdoha
- d) simbol

11. Koja je od stilskih figura upotrijebljena u sljedećim stihovima?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

„Ako Kosaru sretnete

Na putevima

Gospodnjim

Molju

Skažite

Za vjernost

Moju“

- a) anadiploza
- b) anafora
- c) apostrofa
- d) aliteracija

12. Pročitaj stihove i odgovori.

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

U navedenim stihovima označena je stilaska figura:

“I cvrči, cvrči cvrčak na čvoru crne smrč”

“Cvrčak”, Vladimir Nazor

- a) onomatopeja

- b) hiperbola
- c) epitet
- d) asonanca

13. Prepoznaj stilsku figuru.

*„Suzama je zamutila more
Jaucima ustavljala barke“*

Narodna epska pjesma

14. Pripovjedne forme su:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) ich – forma i er – forma
- b) du – forma i ich – forma
- c) ihr – forma i er – forma

15. U sljedećem primjeru prepoznaj o kojoj stilskoj figuri je riječ.

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

*„ Da se jadna za zelen bor hvatim
I on bi se zelen osušio..... “*

(narodna pjesma)

- a) paradoks
- b) poređenje
- c) hiperbola
- d) metafora

16. U sljedećem primjeru prepoznaj o kojoj stilskoj figuri je riječ.

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

„Bolji su svoji krševi i goli, no cvjetna polja kud se tuđin kreće.“

„Ostajte ovdje“, Aleksa Šantić

- a) poređenje
- b) kontrast
- c) metonimija

d) personifikacija

17. Vrste komedije su:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Komedija naravi, komedija situacije i društvena komedija
- b) Komedija likova, komedija naravi i ljubavna komedija
- c) Komedija situacije, ljubavna komedija i društvena komedija

ANTIČKA KNJIŽEVNOST

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Jedna od najpoznatijih starogrčkih tragedija je „Okovani prometej“. Autor ove drame je Eshil.

DA NE

2. Pažljivo pročitaj odabrani odlomak, a nakon toga odgovori na pitanja koja slijede.

„Izmena draga, sestro moja, da li znaš, imade li na svijetu jošte kakav jad, što ne svali na pleme Edipovo Zeus. Jer nema ničeg ružnog niti sramotnog, ni bolnog, niti bijednog, niti nečasnog, čeg ne bi bilo među ovim našim zlom. Pa i sad kažu, da je opet vladar naš objavio po gradu neku zapovijed. Da l' znaš il' ne znaš vijest, da bratu mom i tvom namjenjuje se kob ko stvoru dušmansom?“

1. Ko je autor djela iz kojeg je ponuđen odlomak?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Vergilije
- b) Sofoklo
- c) Eshil
- d) Homer

2. Odlomak iz odabranog književnog djela pripada:

- a) komediji
- b) tragediji
- c) pastoralu
- d) baladi

3. Dopuni rečenicu.

Antičko književno razdoblje možemo podijeliti na dvije velike stare književnosti, a to su helenska / _____ i _____ književnost.

4. Nabroj tri grčka mita.

5. Poveži najpoznatije rimske pjesnike sa njihovim djelima:

- 1) Ovidije _____ „Eneida“
2) Vergilije _____ „Metamorfoze“
3) Horacije _____ „Poslanice“

6. Definiraj sljedeće pojmove.

Ep - _____ .

Epski junak - _____ .

7. Koji od navedenih djela pripada istom književnohistorijskom razdoblju kao i čuveni epovi “Ilijada i Odiseja”?

- a) “Antigona”
b) “Hamlet”
c) “Fedra”
d) “Ep o Gilgameš”

8. Pažljivo pročitaj stihove iz Homerove “Ilijade”, a potom zaokruži slova pored tačnih odgovora.

*„On je pogladi rukom, progovori i riječ joj rekne:
Nemoj, premila ženo, žalostiti se u srcu svome
Odveć, jer ka Hadu niko me neće preko sudbine
Poslat; a čovjek mislim da nije utekao ni jedan
Smrti, ni junak ni rđa, kad jednom se na svijet rodi.“*

„Ilijada“, Homer

1. Kojoj književnoj vrsti pripada Homerova „Ilijada“?
a) poemi
b) epskoj pjesmi
c) epu
2. Kojem književnom periodu pripadaju Homerova djela?

- a) baroku
- b) antičkoj književnosti
- c) klasicizmu

9. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Najznačajniji grčki tragičari su:

- a) Sofoklo
- b) Euripid
- c) Sapfa
- d) Plaut

10. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje.

- a) U „*Odiseji*“ su junaci izloženi ratnim opasnostima i ona opjevava podvige drevnih grčkih junaka.
- b) U „*Odiseji*“ se govori o lutanjima jednog od slavni ahejskih junaka, koji je poslije trojanskog rata još deset godina lutao po svijetu.

11. Dopuni rečenicu.

Mit je _____ .

12. Zaokruži da li je navedena tvrdnja tačna.

Antička književnost je nastala i razvijala se od 5. st. prije nove ere do 5. st. nove ere

DA NE

13. Rimsku književnost ne razlikujemo od:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) talijanske književnosti
- b) klasične latinske književnosti
- c) srednjovjekovne književnosti

STARE ISTOČNJAČKE KNJIŽEVNOSTI

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

„*Rustem i Suhrab*“ napisao je:

- a) Omer Hajjam (Omar Hajjam)
- b) Firdusi

c) Plaut

2. Zaokruži tačan odgovor i dopuni rečenicu.

1) Zbirku priča „1001 noć“ čini okvirna priča o:

- a) Heleni
- b) Afroditi
- c) Šeherzadi
- d) Penelopi

2) U zbirci priča „1001 noć“ opisano je i sedam putovanja čuvenog moreplovca

_____.

3. Dopuni rečenicu.

„Gilgameš“ je _____ spjev, zapisan _____ pismom na 12

_____.

SREDNJOVJEKOVNA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE

1. Dopuni rečenice.

Tvorci prvog slavenskog pisma su _____

Oni su glagoljicu stvorili po ugledu na _____ pismo.

2. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

1. *Povelja Kulina bana*, kao jedan od prvih pisanih spomenika na našim područjima, napisana je:

- a) glagoljicom
- b) bosančicom
- c) ćirilicom

3. Prvo slavensko pismo je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) ćirilica
- b) latinica
- c) glagoljica

4. Natpisi na nadgrobnim spomenicima nazivaju se:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) epigrami
- b) epitafi
- c) epistole

5. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Kliment i Naum su autori:

- a) glagoljice
- b) latinice
- c) ćirilice

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Naš je jezik:

- a) istočnoslavenski
- b) južnoslavenski
- c) zapadnoslavenski

HUMANIZAM I RENESANSA

1. Dopuni rečenicu.

Humanizam je pokret koji budi interes za kulturu u kojoj je u središtu pažnje bio _____ i život na _____ svijetu.

2. Pažljivo pročitaj odlomak iz pjesme, a zatim odgovori na pitanja na način da zaokružiš tačan odgovor i dopuniš započeti iskaz.

*„Blaženi bio dan, mjesec i doba,
godina, i mjesto, i predjel, i vrijeme
kad su moje usne zadrhtale nijeme,
a njene me oči svezale ko roba.*

*I blažena nek je prva moja patnja,
s kojom me bješe ljubav izmučila,
i luk i strijela što me oborila,
i rane što srcu mom postaše patnja.“*

1. Autor ovih stihova je:

- a) Dante
- b) Petrarca (Petrarca)
- c) Bokačo (Boccaccio)

2. Vrsta lirске pjesme koja je nastala u Italiji u 13. vijeku sastavljena od 14 stihova raspoređenih u 4 strofe naziva se _____.

3. Dopuni rečenice.

Đovani Bokačo (Giovanni Boccaccio) je autor djela _____, prve zbirke _____ u evropskoj književnosti. U ovom djelu ispričano je ukupno _____ priča.

4. Dopuni rečenicu.

Danteov "Pakao" ima _____ krugova.

5. Dopuni rečenice.

Renesansa se kao književni pravac javlja u _____ stoljeću.

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Šta znači riječ renesansa:

- a) vjerovanje
- b) preporod
- c) individualnost

7. Odgovori na postavljena pitanja.

„Biti, ili ne biti – to je pitanje.

Da li je časnije u duši trpjeti

Metke i strelice silovite sudbine,

Il pograbit oružje protiv mora jada,

Oduprijeti im se i pobijediti?“

- a) Naziv djela iz kojeg je odlomak je _____.
- b) Autor djela je _____.

8. Zaokruži jedan od ponuđenih odgovora.

1) Parodija je književno djelo u kojem se oponašaju stilske karakteristike, manir i konvencije nekog autora, s ciljem da se učine smiješnim. TAČNO NETAČNO

2) Parodičko izobličenje duha jedne vrste književnosti, tj. izvrgavanje ruglu viteških romana prisutno je u djelu:

- a) Jaki mladog Vertera (Werther)
- b) Don Kihot (Don Quijote)
- c) Evgenije Onjegin

USMENA NARODNA KNJIŽEVNOST

1. Pročitaj odlomak i odgovori na pitanja.

*“Šta se b'jeli u gori zelenoj?
Al' je snijeg, al' su labudovi?
Da je snijeg, već bi okopnio,
labudovi već bi poletjeli.
Nit' je snijeg nit' su labudovi,
Nego šator age Hasan - age...”*

1. „Hasanaginica“ je naša poznata:

- a) balada
- b) romansa
- c) sevdalinka
- e) poema

2. Koja je stilska figura dominantna u ovom odlomku? _____

2. Pročitaj pažljivo odlomak koji slijedi pa odgovori na pitanja.

*“Bogom braćo, do dva pobratima,
Spustite ga pred moje dvorove –
Da ga jadna mrtva cjelivam,
Kad ga nisam živa poljubila!”
Spustiše ga pred Mejrine dvore,
K njemu Mejra živa primaknula,
Mrtva Mejra crnoj zemlji pala.
Sabljama joj sanduk satesaše.
Kad Omera od dvora pon'ješe,
Tada Mejru u sanduk spustiše;
Kad Omera na groblje don'ješe,
Tada Mejru od dvora pon'ješe;
Kad Omera u raku spustiše,
Tada Mejru na groblje don'ješe;
Kad Omera zemljicom posuše,*

Tada Mejru u raku spustiše.

Tu se tuku do dv'je stare majke

I proklinju i staro i mlado

Ko rastavi i milo i drago.“

a) Pjesma „*Smrt Omera i Merime*“ je balada, a one se po formi i sadržaju narodnih djela ubrajaju u _____ pjesme.

b) U stihu: „*Sabljama joj sanduk satesaše*“, ponavlja se grupa bliskih suglasnika. Kako se zove ta stilska figura? _____

3. Dopuni rečenicu i zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

1. „*Čamdži Mujo i lijepa Uma*“ pjesma je _____ prve pjesnikinje koja je pisala na bosanskom jeziku.

2. Poseban vid bošnjačke književnosti na narodnom jeziku predstavljaju tzv. *krajiška pisma*.

Takvo pismo je 1684. godine Petru Smiljaniću napisao kapetan udbinski i lički, a zvao se:

a) Tale Ličanin

b) Alija Đerzelez

c) Mustaj - beg Lički

4. Dopuni sljedeću rečenicu.

Epski desterac je _____ kojim su ispjevane

_____ pjesme

južnoslavenskih naroda.

5. Dopuni sljedeću rečenicu.

Lirski desterac je _____ kojim su ispjevane _____

pjesme južnoslavenskih naroda.

6. Dopuni sljedeće rečenice.

Sevdalinka je _____ nastala u gradskoj sredini u Bosni i Hercegovini.

Razvila se u periodu _____.

7. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

a) Anegdota je kratka duhovita priča o nekoj poznatoj ličnosti ili događaju.

b) Anegdota je priča o čudesnim fantastičnim događajima.

- c) Anegdota je priča o događaju u svijetu stvorenom u mašti.
d) Anegdota je metaforički i alegorijski karakter u usmenoj književnosti.

KNJIŽEVNOST NA ORIJENTALNIM JEZICIMA

1. Dopuni rečenice.

- a) Alhamijado književnost pisana je na _____ jeziku i _____ pismom.
b) Muhmed Hevaija Uskufija, bosanski alhamijado pjesnik, napisao je prvi _____ 1631. godine.

2. Dopuni rečenicu.

Divan je _____ jednog pjesnika, koja sadrži više različitih pjesničkih oblika, ali koju objedinjava jedan isti _____ sadržaj.

3. Dopuni rečenicu.

„Što se zabilježi ostaje, što se pamti nestaje“ napisao je _____ autor _____.

4. Pažljivo pročitaj odlomak i odgovori na postavljeno pitanje.

„ Trećeg dana mjeseca hazirana (juna) pala je u bližoj okolini Sarajeva jaka kiša praćena ledom, usljed čega je nadošla bujica i poplavila sarajevske sokake. Voda je dovaljala kamenje i mnogo drugog materijala, pa je, naprimjer u Ćemaluši voda bila do pojasa i tekla kao rijeka, a i u drugim ulicama bilo je slično. Ova bujica je pričinila izvyesnu štetu, ali je korist bila deset puta veća od štete, jer je bujica za pola sata odnijela sve smetlje koje se zadržavalo ulicama možda i od unazad deset godina. “

Kako se zove književna vrsta u kojem se iznose događaji hronološkim redom, odnosno jedan za drugim, ali i događaji savremenosti?

5. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora

„Gazel o Mostaru“ napisao je:

- a) Muhamed Nerkesi Sarajlija
b) Hasan Kaimija

- c) Derviš – paša Bajezidagić
- d) Fevzija Mostarac

BAROK I MANIRIZAM

1. Šta znači riječ barok?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Obnovu stare humanističke škole
- b) Sitnozrnaste neobrađene biserne perle
- c) Umjetnički manir

2. Pedro Kalderon de la Barka (Pedro Calderón de la Barca) napisao je djelo:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) „Život je san“
- b) „Evgenije Onjegin“
- c) „Jadi mladog Vertera“ („Jadi mladog Werthera“)

3. Barokna djela „Osman“ i „Suze sina razmetnoga“ napisao je hrvatski pisac:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Ivan Gundulić
- b) Marin Držić
- c) Šiško Menčetić

KLASICIZAM, RACIONALIZAM I PROSVJETITELJSTVO U EVROPSKOJ KNJIŽEVNOSTI

1. Dopuni rečenicu :

Klasicizam najviše dolazi do izražaja u _____, jer je bio u skladu sa dominantnim filozofskim učenjem toga doba tzv. _____.

2. Za klasicističku poetiku u drami naročito je karakteristično pravilo:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) dva jedinstva
- b) tri jedinstva

c) sloboda pisanja

3. Pravilo tri jedinstva koje je izraženo u klasicističkoj drami obuhvata jedinstvo:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) jedinstvo radnje, mjesta i vremena
- b) jedinstvo vremena, radnje i zapleta
- c) jedinstvo vremena, radnje i sažetost ekspozicije

4. Autor klasicističke tragedije je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Sofoklo
- b) Žan Rasin (Jean Racine)
- c) Euripid

ROMANTIZAM U EVROPSKOJ KNJIŽEVNOSTI

1. Romantizam se kao književni i umjetnički pokret javio u vrijeme koje je obilježeno velikim revolucionarnim preokretima, najprije:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Francuskom revolucijom
- b) Oktobarskom revolucijom
- c) Berlinskim kongresom

2. Odgovori.

Romantičari u evropskoj književnosti njeguju tri kulta, koji su to?

3. Roman „Jadi mladog Vertera“ („Jadi mladog Woerthera“), Gete (Goethe) je objavio 1774. godine i pisan je u formi:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) epistolarnog romana
- b) romana

c) drame

4. Roman „Evgenije Onjegin“ pisan je kao:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) drama

b) roman

c) roman u stihu

5. Romantičari su bili oduševljeni:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) klasicizmom

b) teorijom racionalizma

c) Šekspirovom (Shakespeare) i narodnim stvaralaštvom

d) antičkom književnošću

6. Navedite neka od pjesničkih djela u kojima se očituje romantičarska sklonost prema „mješovitim“ književnim vrstama.

ROMANTIZAM U KNJIŽEVNOSTI JUŽNOSLAVENSKIH NARODA

1. Koje teme predstavljaju glavne karakteristike romantičara slavenskog juga?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) ljubav i patriotizam

b) ljubav i vino

c) borba za nacionalna prava

2. Laza Kostić napisao je pjesme:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) „*Đački rastanak*“

b) „*Đulići*“

c) „*Među javom i med snom*“

d) „*Santa Maria della Salute*“

3. Ivan Mažuranić autor je poznatog spjeva „*Smrt Smail - age Čengića*“ iz 1846. godine.

DA ili NE

4. Najznačajniji hrvatski književnik iz druge polovine 19. stoljeća je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) Tin Ujević

b) Anton Gustav Matoš

c) August Šenoa

5. August Šenoa napisao je historijske romane „*Zlatarevo zlato*“, „*Čuvaj se senjske ruke*“, „*Seljačka buna*“, te nedovršeni roman „*Kletva*“?

DA ili NE

6. „*Ako hoćeš da si dobar, ne čini drugom što tebi nije drago*“,

Početak je velikog i značajnog djela bošnjačkog autora:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) Mehmed - bega Kapetanović Ljubušaka – „*Narodno blago*“

b) Safvet - bega Bašagića – „*Iz bošnjačke narodne lirike*“

c) Avde Karabegovića Hasanbegova – „*Iz bošnjačke narodne lirike*“

7. Dopuni rečenicu.

Pjesmu „*Jesenji uzdasi*“ napisao je _____, u toj lirskoj pjesmi pjesnik se oslanja na _____.

8. Najznačajniji bošnjački pjesnik, prevodilac i historičar, rođen u Nevesinju 1870. godine bio je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) Mehmed - beg Kapetanović Ljubušak

b) Musa Ćazim Ćatić

c) Safvet - beg Bašagić

9. Dopuni rečenice.

Stihovi ove pjesme djelo su pjesnika _____.

„Lijepa ti si, Herceg – zemljo,
Ljepša si od majskog cvijeta!
Milija si oku mome
Od ostalog svega svijeta.“

Ova pjesma zove se _____.

10. Dopuni rečenicu.

Baladu „*Hasanaginica*“ zapisao je _____. Ova balada napisana je kao drama autora _____.

REALIZAM U EVROPI

1. Realizam u evropskoj književnosti počeo se razvijati:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) još u vrijeme narodnih revolucija 1830 – ih godina, a u posljednjoj se trećini stoljeća proširio cijelim svijetom; napušten je tek poslije Prvog svjetskog rata.
- b) od polovice 19. st., ali ga u posljednjoj četvrtini potiskuje djelovanje modernih avangardnih smjerova.
- c) približno do polovice 19. stoljeća kao umjetničko registriranje stvarnosti te se širi sve do početka 20. stoljeća.

2. Junak realistične proze želi:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) pobjeći od stvarnosti u svijet mašte.
- b) putovati i upoznavati nove predjele.
- c) doživjeti društveni uspon.

3. Koji osnovni estetski kriterij po kome su stvarali pisci realizma?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) optimizam
- b) istinitost
- c) melanholija
- d) ljepota

4. Šta iz doba romantizma ne nalazimo u realizmu?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) svakidašnji govor
- b) provincijalizme
- c) lirsko pjesništvo, bogate metafore
- d) arhaizme

5. Koje su najčešće književne vrste u realizmu?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) roman, epska poezija, društvena drama
- b) kratke pripovijetke i novele
- c) društveno omiljene detektivske priče i zastrašujuće pripovijetke (horor)

6. Koji pisac se smatra začetnikom realizma u književnosti?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Šarl Bodler (Charles Boudelaire)
- b) Franc Prešern
- c) Nikolaj Vasiljevič Gogolj
- d) Aleksandar Sergejevič Puškin

7. Roman u kome Lav Nikolajevič Tolstoj analizira problem braka i porodičnog života svoga doba zove se:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) „Ana Karenjina“
- b) „Rat i mir“
- c) „Uskrsnuće“
- d) „Vlast tmine“

8. Dopuni rečenicu.

Roman „Zločin i kazna“ napisao je _____.

9. Ko je glavni lik u djelu F.M. Dostojevskog „Zločin i kazna“?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Rodion Raskoljnikov
- b) Sonja Marmeladova
- c) knez Miškin

10. Pažljivo pročitaj navedeni odlomak, a potom zaokruži slovo pored tačnog odgovora.

„Akakije Akakijevič od nekog vremena počeo je da osjeća kako ga studen naročito jako pali po leđima i ramenima, bez obzira što je nastojao da što brže može da pretrči obaveznu razdaljinu. Naposljetku on pomisli na to ne krije li se uzrok u njegovom šinjelu. Pogledavši ga dobro kod kuće, on otkri da je na dva - tri mjesta, i to baš na leđima i ramenima, on postao prava razvlaka; sukno se toliko izlizalo da je postalo providno, a postava se sva raspala.“

Navedeni odlomak iz pripovijetke „Šinjel“ sa temom malog čovjeka pripada pretrogradskom ciklusu, čiji je autor:

- a) Dostojevski
- b) Balzak (Balzac)
- c) Gogolj

11. Pažljivo pročitaj odlomak, napiši iz kojeg je romana i ko je autor djela.

„Nad gradom je ležela gusta, mlječna magla. Svidrigajlov pođe po klizavoj i prljavoj kaldrmi u pravcu Male Neve. Pred njim su iskravali preko noći nabujala voda Male Neve, petrovsko ostrvo, mokre staze, mokra trava, mokro drveće i žbunje, i naizad onaj žbun.“

12. Zaokruži slovo ispred tačnih odgovora.

Onore de Balzak (Honoré de Balzac) autor je djela:

- a) „Čiča Gorio“
- b) „Rat i mir“
- c) „Evgenija Grande“
- d) „Fiškal“

REALIZAM U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA

1. Pažljivo pročitaj odlomak i odgovori na postavljena pitanja.

„Prošlo je još vremena. Broj putnika sve manji i manji. Svaki dan odnese po nekog; neki su napuštali takav put i vraćali se natrag.“

Od velikog broja putnika zaostade još dvadesetak. Svakom se očajanje i sumnja ogleda na mršavu, iznemoglu licu od napora i gladi, ali niko ništa ne govori.“

a) Iz kojeg je djela dati odlomak?

b) Ko je autor djela iz kojeg je navedeni odlomak?

2. Dopuni rečenicu.

Roman „*U registraturi*“ čiji je autor _____ obrađuje temu _____.

_____. Glavni lik romana je talentirani _____.

3. Pročitaj sljedeći odlomak i dopuni rečenicu.

„Bilo je to u petak, u predvečerje divna ljetnog dana. Sunce je istom zašlo, a nad maglajskim kućama hvatao se već suton. Uskim putićima, što vode iz pitome okoline u varoš, svaki čas prolazile hrpe gizdava ženskinja i vesele mladžarije, vraćalo se iz obližnjih zaselaka kud je izišlo tog dana da se proveseli. Po kitnim se baščama kola vodila, pjesme orile, cika i vriska momaka razlijegala se na sve strane.

Među ovim skupinama vesele čeljadi išao stasit i tankovijast momak, i kao da je izbjegavao svakom društvu. Bio mlad, naušnice istom trgle; nešto crne masti, crna oka, žarka pogleda. Išao putićem, a misao mu nekud daleko lutala; no pred očima mu neprestano lebdila slika lijepa Ajiše.“

Ovo je odlomak iz romana _____ autora _____.

4. Dopuni rečenicu.

1. Prvi bošnjački roman zove se _____, a napisao ga je Edhem Mulabdić _____ godine.

5. Pažljivo pročitati tekst.

Zaokruži slovo ispred književne epohe čije književno stvaralaštvo odlikuju:

- društvene pojave i pojedinac kao društveno biće, proza (roman, pripovijetka, novela), fabula u funkciji karakterizacije likova, karakter ili tip koji postaje žrtva društvenih sukoba, socijalno i intelektualno raslojen jezik

a) prosvjetiteljstvo i racionalizam

- b) avangarda
- c) realizam
- d) barok

6. Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

Književni časopisi koji se javljaju početkom XX stoljeća u Bosni i Hercegovini su:

- a) „Gajret“
- b) „Putokaz“
- c) „Bosanska vila“
- d) „Nada“

MODERNA U SVJETSKOJ KNJIŽEVOSTI

1. Moderna je skupni naziv za sve inovatorske tendencije u književnosti, muzici i likovnim umjetnostima od sredine XIX stoljeća pa do početka Prvog svjetskog rata. U književnosti ona podrazumijeva više različitih pravaca i stilskih formacija, kao što su:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) dadaizam i nadrealizam
- b) socijalna literatura i impresionizam
- c) parnas, simbolizam i impresionizam

2. Dominantni žanrovi moderne su:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) lirska pjesma (poezija) i drama
- b) epovi i poezija
- c) novela, roman i drama

3. Šarl Bodler (Charles Baudelaire) je autor najznačajnije modernističke zbirke poezije

_____. Zbirka je podijeljena u _____ poglavlja, a jedan dio govori o gradu u kojem je Bodler rođen _____.

4. Dopuni rečenice.

Anton Pavlovič Čehov je najznačajniji dramski pisac _____. U kratkoj priči „Kameleon“ policijski nadzornik Mahnitov je oličenje_____.

5. Najpoznatija drama Henrika Ibsena (Henrik Ibzen) je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) „Kameleon“
- b) „Nora – Lutkina kuća“
- c) „Suton“

MODERNA U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA

1. Prepoznaj stihove pjesme.

„Olovne i teške snove snivaju
Oblaci nad tamnim gorskim stranama;
Monotone sjene rijekom plivaju,
Žutom rijekom među golim granama.“

Pjesma se zove _____, a njen autor je poznati hrvatski pjesnik moderne _____.

Ova pjesma pisana je u formi _____.

2. Odgovori.

Kako se zove roman Borisava Stankovića?

_____.

Kako se zove glavni ženski lik iz tog romana?

_____.

3. Dopuni rečenicu.

Aleksa Šantić stvara pjesmu „Emina“ pod utjecajem usmene narodne pjesme, koja se naziva

_____.

4. Musa Ćazim Ćatić uređivao je dva najznačajnija bošnjačka časopisa:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) *Nada i Biser*
- b) *Behar i Biser*
- c) *Nada i Nova riječ*

5. Pažljivo pročitaj stihove i odgovori na zahtjeve.

„Ja sam vjerni rob ljepote...Kad mi majka život dala,
S oblaka je vila pjesme nad bešiku moju pal
I cjelovom, što pali kao tropsko sunce vrelo,
Taknula u usne moje i djetinjsko sitno čelo;
Zato vazda na mom čelu vječnog aška misli gore,
A usne ih pjesmom zbore“

„Ja sam vjerni rob ljepote“

Stihovi su pjesnika _____.

Stihovi ove pjesme govore o _____, kao osnovnom stvaralačkom porivu koji pokreće _____ na stvaranje.

KNJŽEVNOST IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA U EVROPI

1. Dopuni rečenicu.

Književnost između dva svjetska rata podrazumijeva nekoliko raznorodnih književnih pokreta i stilskih formacija koji se, prema nekim književnim historičarima mogu nazvati jednim imenom _____, *fr. prethodnica*.

2. Dopuni rečenicu.

Jozef K. glavni je lik romana _____, autora _____.

JUŽNOSLAVENSKE KNJŽEVNOSTI IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA

1. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Pripovijetka „Baraka pet be“, Miroslava Krležje govori o:

- a) besmislu rata
- b) revoluciji
- c) o povratku ranjenika kući

2. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Koji je književnik napisao romane „Na Drini ćuprija“, „Travnička hronika“, „Prokleta avlija“?

- a) Miroslav Krleža
- b) Ivan Goran Kovačić
- c) Ivo Andrić
- d) Osman Đikić

3. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Hasan Kikić prošao je kroz dvije priovijedačke faze:

- a) Rana faza folkloristička i zrela faza društveno - kritička.
- b) Rana faza impresionistička i kasna faza ekspresionistička.
- c) Rana faza poetska i kasna faza komunistička.

4. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Koja od ovih djela ne pripadaju Isaku Samokovliji?

- a) „Hanka“
- b) „Nosáč Samuel“
- c) „Od jeseni do jeseni“
- d) „Od proljeća do proljeća“
- e) „Nemiri“

SAVREMENA SVJETSKA KNJIŽEVNOST

1. Savremena književnost obuhvata razdoblje poslije:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Prvog svjetskog rata
- b) Drugog svjetskog rata
- c) razdoblje između dva svjetska rata

2. Dopuni rečenicu:

Djelo „*Stranac*“ napisao je _____, a glavni lik Merso (Mersou) je tipični predstavnik čovjeka u:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) idealnom svijetu
- b) harmoničnom svijetu
- c) apсурdnom svijetu

3. Koja savremena drama Samjuela Beketa (Samuel Beckett) završava dijalogom:

„VLADIMIR : Pa? Da krenemo?

ESTRAGON : Da , hajdemo.

(Ne miču se sa mjesta)“

_____. U ovoj drami Beket (Beckett) govori o:
(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) besmislu ljudskog postojanja, nerazumijevanju, pasivnošću
- b) čovjekovoj želji za životom
- c) o ljubavi kao jedinom izlazu iz teške životne situacije

4. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

„ Pogled Stepskog vuka proniknuo je svekoliko naše vrijeme, svekoliko marljivo prenemaganje, sav štreberaj, svu ispraznost, cijelu površnu igru jedne umišljene, plitke duhovnosti – ah, išao je pogled nažalost još dublje, išao je dalje nego što je tek pogled na nedostatke i beznadnost našeg vremena, naše duhovnosti, naše kulture. Išao je sve do u srce svekolike dvojbe jednog mislioca, možda jednog koji znade sumnju u dostojanstvo i smisao ljudskog života uopće.

Iz navedenog citata romana „Stepski vuk“ može se zaključiti da se Herman Hese (Hermann Hesse) bavi:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) nadom da će se Harri Haller (Hari Haler) jednog dana naučiti smijati
- b) psihoanalizom mladih usamljenika koji se suprotstavljaju društvenim normama
- c) osobinama Stepskog vuka
- d) smislom ljudskog života

5. Dopuni rečenice.

Magijski realizam je književnoumjetnički pravac u kojem se isprepliću elementi fantastike i stvarnosti, a tipični predstavnik magijskog realizma je kolumbijski nobelovac _____ . Magijski realizam zastupljen je u njegovom poznatom romanu _____ .

6. Glavni lik romana „ Starac i more“ je:

- a) stari ribar Santjago
- b) Hari Haler (Harri Haller)

c) Merso (Mersou)

SAVREMENA KNJIŽEVNOST U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA

1. Dopuni rečenice.

Nobelovu nagradu za književnost dobio je bosanskohercegovački

pisac _____ za djelo _____.

Fra Petar, Ćamil, Latifaga, Karađoz likovi su iz romana

_____.

2. Dopuni rečenice.

Ahmed Nurudin je glavni lik djela _____,

autora _____.

3. Zaokruži tačan odgovor.

O propasti bošnjačke patrijahalne porodice pod novom vlašću govori Skender Kulenović u svom romanu:

a) „Ponornica“

b) „Tvrđava“

c) „Prokleta avlija“

4. Zbirku „Kameni spavač“ napisao je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

a) Meša Selimović

b) Nikola Šop

c) Mehmedalija Mak Dizdar

5. Dopuni rečenicu.

Zbirka „Kameni spavač“ afirmira jezik i natpise sa _____, a općenito govori o _____.

6. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

U noveli „*Ruke*“ Ranka Marinkovića umjesto čovjeka „govore“ dijelovi njegovog tijela. Kako se zove jezička figura u kojoj dio mijenja cjelinu?

- a) metafora
- b) sinegdoha
- c) paradoks

7. „Plaćenik“, „Kaimija“, „Seljačka jadikovka“, „Kad se vratim“ i „Preko mutne vode“, pripovijetke su:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Meše Selimovića
- b) Derviša Sušića
- c) Ive Andrića

Iz djela:

- a) „Pobune“
- b) „Pripovijetke“
- c) „Ponornica“

8. Pažljivo pročitaj i odgovori.

„Sljedećeg proljeća, bujnog i kišovitog, sljez u našoj bašti rascvjeta se kao nikada dotad, ali starina kao da ga ni zapazio nije. Nisu tu pomagali ni sva trtljanja neumornog rođaka Save, djed je bio slijep i za boje i za sve cvijeće ovoga svijeta. Tuga da te uhvati.

Minulo je od tih neveselih dana skoro već pola vijeka, djeda odavna nema na ovome svijetu, a ja još ni danas posigurno ne znam kakve je boje sljez. Znam samo da u proljeće iza naše potamnjele baštenske ograde prosine nešto ljupko, prozračno i svijetlo pa ti se prosto plače, iako ne znaš ni šta te boli ni šta si izgubio“

Ko je autor djela iz kojeg je ponuđeni odlomak?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Skender Kulenović
- b) Anđelko Vuletić
- c) Branko Ćopić
- d) Meša Selimović

Kako se zove djelo iz kojeg je ponuđeni odlomak ?

9. Pročitaj sljedeći odlomak i odgovori na pitanja.

„*To je jecanje uma i srca, čas duže čas kraće, čas glasnije, čas prigušenije, čas čisto čas hrapavo – ne samo u pjevanjima nego i u strofama i u pojedinim rečenicama.*

Jecanje između bjeline noža i bjeline majčinog mlijeka, između bjeline kreča kojim se polivaju pobijeni i bjeline dana, između škripanja kame i ptičije pjesme, između krvnikove psovke i blagog poziva „druže“, između smrti i života, između ljudskog naličja i lica.“

Navedi naslov djela o kojem govori ovaj odlomak. _____

Navedi ime autora koji je ovo djelo napisao. _____

Kojoj književnoj vrsti pripada to djelo? _____

10. Pored naziva zbirke pjesama dopiši ime i prezime autora:

a) „*Sarajevski tabut*“ _____

b) „*Kameni spavač*“ _____

POSTMODERNA U SVJETSKOJ KNJIŽEVNOSTI

1. Književnost koja se počela javljati od 1970. godine, naziva se:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) postmodernizmom
- b) modernizmom
- c) ekspresinizmom
- d) socijalnom književnošću

2. „*Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*“ djelo je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Miroslava Krleže
- b) Ive Brešana
- c) Vinka Brešana
- d) Almira Imširevića

3. Djelo Jorhe Luisa Borhesa (Jorge Luis Borges) zove se:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) „Babilonska knjižnica“
- b) „Čelava pjevačica“
- c) „Kralj Ubu“
- d) „Sto godina samoće“

POSTMODERNA U BOSANSKOHERCEGOVAČKOJ KNJIŽEVNOSTI

1. Kako je struktuiran roman „Šahrijarov prsten“:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) kao roman u stihu
- b) kao epistolarni roman
- c) kao model priča u priči / prstenasta kompozicija romana
- d) kao hronika

2. Kako se zove bosanskohercegovački romansijer, dramatičar, teoretičar drame i teatra, autor romana „Istočni diwan“, „Šahrijarov prsten“, „Sara i Serafina“?

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Dževad Karahasan
- b) Irfan Horozović
- c) Nedžad Ibrišimović

3. Odgovori na tvrdnju.

Kratka priča „Zelena deva“ objavljena je u zbirci „Talhe ili Šedrvanski vrt“. Sve priče u knjizi tematske su povezane. Ljetopisac Bagrem Džafer ispisuje hroniku u kojoj kroz razne generacije prati čudesne i bizarne dogodovštine pojedinih članova porodice Talha.

- a) Da
- b) Ne

4. Autor djela „Talhe“ je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Irfan Horozović
- b) Dževad Karahasan
- c) Nedžad Ibrišimović

PRAVOPIS

1. Obilježi niz riječi u kojem je svaka riječ ispravno napisana. (jedan odgovor je tačan)

- a) dječiji, mi bismo učili, najjasniji, Sjeverna Koreja
- b) dječiji, mi bi učili, najjasniji, Sjeverna Korea
- c) diječiji, mi bi učili, najasniji, sjeverna Koreja

2. Pažljivo pročitati ponuđene oblike. Zaokružiti tačnu pravopisnu konstrukciju.

- a) Naj značajniji srednjovjekovni spomenik je iz 1189 godine, a to je povelja Bana Kulina.
- b) Najznačajniji srednjovjekovni spomenik je iz 1189. godine, a to je Povelja bana Kulina.
- c) Najznačajniji srednjo vijekovni spomenik je iz 1189 godine, a to je Povelja bana Kulina.
- d) Najznačajniji srednjovjekovni spomenik je iz 1189. godine, a to je Povelja bana Kulina.

3. Obilježi niz riječi u kojem je svaka riječ ispravno napisana.

- a) najvredniji, najjači, smjer, sjeveroistok
- b) naj vredniji, naj jači, smjer, sjevero istok
- c) najvrijediniji, najači, smijer, sjevero istok

4. Obilježi ispravno napisan niz riječi.

- a) čajdžinica, ja bih govorio, obavjestiti, tužilac, Fabrika duhana u Sarajevu
- b) čajđinica, ja bih govorio, obavjestiti, tužilac, Fabrika Duhana u Sarajevu
- c) čajdžinica, ja bi govorio, obavijestiti, tužioc, Fabrika duhana u Sarajevu
- d) čajdžinica, ja bih govorio, obavijestiti, tužilac, Fabrika duhana u Sarajevu

5. Upotrijebite ispravno negaciju uz sljedeće riječi:

bih _____ moguće _____
ćemo _____ briga _____
gledajući _____ jesam _____

6. Uz koje glagole se negacija piše sastavljeno?

7. Obrati pažnju na veliko i malo slovo. Podvuci tačno napisane oblike.

Sarajevski kanton, opera Narodnog pozorišta u Sarajevu, balkanski poluotok, Prvi svjetski rat, Savezna Republika Njemačka, Vrelo Bosne.

8. U kojem su od sljedećih primjera obje riječi pravopisno tačne?

- a) primijetiti - primjećujem
- b) riješiti – riješenje
- c) uspjeh – uspevati
- d) osmijeh – osmjehivati

9. Upiši potrebne dijakritičke znakove.

Cilim-

Bašca-

Cudotvorac-

Cevapcici-

10. Zaokruži riječ koja je napisana u skladu sa pravopisnim pravilima.

- a) vodoinstalater
- b) vodo - instalater
- c) vodo instalater

11. Zaokruži rečenicu koja je napisana u skladu sa pravopisnim pravilima.

- a) Vozila sam se s tramvajem.
- b) Vozila sam se tramvajem.

12. U svakom paru riječi podvuci riječ koja je pravilno napisana.

- a) predsjednik ili pretsjednik
- b) slušalac ili slušaoc
- c) jedamput ili jedanput
- d) bežični ili bezžični

13. U svakom paru podvuci pravilno napisanu riječ.

- a) najjužniji – najužniji
- b) lijepši – ljepši
- c) predčas – pretčas
- d) voljeo – volio

14. Podvuci pravilno napisane riječi.

osvještavati, osudživati, otočje, oštećavati

15. Podvuci pravilno napisane riječi.

Oktobarska revolucija, humanizam, igmanski marš, francuz, Dubrovačka republika

16. Podvuci pravilno napisane riječi.

dan – dva, ferplej, filter – papir, Husein beg

17. Podvuci nepravilno napisane riječi.

migracijski, mješati, prispjevati, spisateljica

FONETIKA I FONOLOGIJA

1. Navedi od koje glasovne promjene odstupaju riječi:

fudbal, general, bokal

2. Zaokruži tačno napisan oblik pridjeva.

- a) gracki
- b) gratski
- c) gradski

3. U riječima *iščitati, raščupati, iščekati* su izvršene dvije glasovne promjene. Koje?

1. _____ 2. _____

4. Koja je glasovna promjena izvršena u riječi *optužba*?

5. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Prema mjestu na kojem se izgovaraju suglasnici *v, f* su:

- a) dvousneni (bilabijalni)
- b) zubni (dentalni)
- c) usneno – zubni (labio – dentalni)

6. Napiši nazive glasovnih promjena koje su izvršene u datim primjerima.

- a) orasi _____
- b) ropstvo _____

7. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Riječ *sljez*, *sljeme*, *i ozljeda* su primjeri odstupanja od:

- a) II palatalizacije / sibilizacije
- b) jednačenja suglasnika po mjestu tvorbe
- c) jednačenja suglasnika po zvučnosti

8. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Glasovi k, g h su:

- a) zadnjonepčani suglasnici
- b) prednjonepčani suglasnici

9. Ukoliko smatraš da je tvrdnja tačna, zaokruži DA, ukoliko smatraš da je netačna, zaokruži NE.

Fonem je najmanja jedinica koja ima svoje značenje.

DA NE

10. Dopuni rečenicu.

Samoglasnici ili _____ u našem jeziku su _____.
(nabrojati samoglasnike)

11. Dopuni rečenicu.

Bosanski jezik ima _____ glasova, odnosno _____.

12. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Fonemu, najmanjoj jezičkoj jedinici, u govoru odgovara:

- a) slovo
- b) slog
- c) glas

13. Dopuni rečenicu.

Među svim pisanim spomenicima bosanskog jezika najveći značaj imaju _____ i _____.

14. Dopuni rečenicu.

Povelja Kulina bana napisana je _____ godine pismom _____.

15. Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora.

Jezik svakog naroda se dijeli na:

- a) narječja, govore i dijalekte
- b) naglaske, govore i akcente
- c) dijalekte, akcente i narječja

MORFOLOGIJA

1. Zaokruži slova ispred tačnih odgovora.

U gramatičke kategorije ubraja se:

- a) rod

7. Pažljivo pročitaj rečenicu, izdvoji svaku riječ i odredi kojoj vrsti pripada.

„Znanje je najveća snaga koju čovjek može steći.“

Riječ	Vrsta riječi

8. Pažljivo pročitaj rečenicu u izdvoji svaku riječ i odredi kojoj vrsti pripada.

„Zastao sam, ukočen, zaprepasten njihovim mirnim pričanjem više nego nesrećom.“

„Tvrđava“, Meša Selimović

9. Pažljivo pročitaj sljedeći stih i odgovori na pitanja.

„Pišem vam - šta bih znala bolje?“

„Evgenije Onjegin“, A.S.Puškin

Iz navedenih stihova izdvoji svaku riječ i odredi kojoj vrsti pripada.

RIJEČ	VRSTA RIJEČI

SINTAKSA

1. Zaokruži samostalne rečenične članove:

- a) predikat
- b) apozicija
- c) atribut
- d) objekat
- e) subjekat
- f) adverbijalne odredbe

2. Sintagma je:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Unutarrečenična konstrukcija bez svojstva predikativnosti
- b) Riječ
- c) Rečenica

3. Napiši vrstu nezavisnosloženih rečenica:

- a) Ne bih osjećala bol, niti bih žalila za svijetom.
 - b) Sve bih prodao, a nadu ne bih.
 - c) Vidite li ovo zlo ili ste kao doktor navikli na smrt?
-

4. Dopuni rečenicu.

Subjektat je _____, u _____ padežu koja se redovito sa predikatom slaže u licu i broju.

5. Rečenice po sastavu mogu biti:

_____ i _____.

Koje rečenice sadrže jedan predikat, a koje dva i više predikata?

6. Dopuni rečenicu.

Složene rečenice po ustrojstvu mogu biti: _____.

SEMANTIKA

1. Šta proučava semantika:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) Semantika proučava funkcionalne stilove.
- b) Semantika proučava jezik i njegovu strukturu.
- c) Semantika se bavi proučavanjem sadržaja, značenja i smisla jezičkih jedinica.

2. Koje vrste značenja imamo:

(zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)

- a) osnovno (denotativno) i izvedeno (prneseno konotativno)
- b) metaforično značenje
- c) hiperbolično značenje

3. Šta ubrajamo u aktivnu i pasivnu leksiku?

_____.

4. Zastarjele riječi nazivamo:

- a) neologizmima
- b) arhaizmima
- c) žargonizmima

ZADACI POVEZIVANJA

1. U narednom zadatku poveži autora i sredinu o kojoj je pisao. Ispred autora napiši slovo.

- a) Sandžak ___ Edhem Mulabdić
- b) Bosanska krajina ___ Aleksa Šantić
- c) Hercegovina ___ Ćamil Sijarić

d) Maglaj _____ Branko Ćopić

2. Poredaj hronološki navedena djela (počev od najstarijeg do najmlađeg). Označite redosljed nastajanja od 1 do 5.

„Zelena busenje“ _____

„Božanstvena komedija“ _____

„Ljetopis Mula Mustafe Bašeskije“ _____

„Derviš i smrt“ _____

„Ilijada“ _____

3. Asocijacije. Poveži par, piscu (broju) pridruži pojam (slovo).

a) Moliere (Molière) -	1. Ljetopis
b) Ćopić -	2. Bašta
c) Bašeskija -	3. Tvrdičluk
d) Homer -	4. Odiseja

4. Asocijacije. Poveži par, piscu (broju) pridruži pojam (slovo).

a) Sidran	1. pjesme i scenariji
b) Dizdar	2. tvrđave
c) Andrić	3. stećci
d) Selimović	4. Nobelova nagrada

5. Asocijacije. Poveži par, piscu (broju) pridruži pojam (slovo).

a) Kafka	1. ugursuz
b) Dostojevski	2. idiot
c) Ibrišimović	3. mali čovjek
d) Gogolj	4. kukac

6. Pored naslova navedenog djela, napiši slovo pod kojim se nalazi ime lika koji se u tom djelu pojavljuje. Dva lika su višak. (napiši odgovarajuća slova na linijama)

a) Merso (Mersou)	_____ „Evgenija Grande“
b) Nanona	_____ „Stranac“
c) Jozef K.	_____ „Don Kihot“ (Don Quijote)
d) fra Petar	_____ „Derviš i smrt“
e) Ahmed Nurudin	
f) Sančo Pansa	

7. Poveži djelo i autora tako što ćeš pored imena autora napisati odgovarajuće slovo.

- a) „Starac i more“ _____ Paulo Koeljo (Paulo Coelho)
b) „Antigona“ _____ Meša Selimović
c) „Alhemičar“ _____ Ernest Hemingvej (Ernest Hemingway)
d) „Tvrđava“ _____ Ivo Andrić
e) „Prokleta avlija“ _____ Sofoklo

8. Pridružite autore odgovarajućim književnim pravcima.

- a) Viljem Šekspir (William Shakespeare) _____ _ romantizam
b) Pedro Kalderon de la Barka (Pedro Calderón de la Barca) _____ _ renesansa
c) Viktor Igo (Victor Hugo) _____ _ realizam
d) Onore de Balzac (Honoré de Balzac) _____ _ barok

9. Poveži pisce sa književnim periodom kojem pripadaju.

1. Nikolaj Vasiljevič Gogolj _____ _ moderna
2. Džonatan Svift (Jonathan Swift) _____ _ romantizam
3. Johan Volfgang Gete (Johann Wolfgang von Goethe) _____ _ realizam
4. Henrik Ibsen (Henrik Ibsen) _____ _ racionalizam

10. U polje pored navedenog autora upiši slovo koje stoji uz odgovarajući iskaz.

Marsel Prust (Marcel Proust)	
Dante Aligijeri (Dante Alighieri)	
Anton Pavlovič Čehov	
Onore de Balzac (Honoré de Balzac)	

- A - Kratkoća je sestra talenta
B - Traga za izgubljenim vremenom
C - Ljudska komedija
D - Božanstvena komedija

RJEŠENJA PITANJA IZ KATALOGA ZA BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

SREDNJE ŠKOLE – KATALOG A – GIMNAZIJE

ŠKOLSKA 2016/17. godina

KNJIŽEVNOST

TEORIJA KNJIŽEVNOSTI

ODGOVORI:

- 1) a) *Don Kihot (Don Quijote)*; b) parodija (2x0,50 = 1 bod)
- 2) odnos između teksta i njegovog komentara (1 bod)
- 3) 1. teorija književnosti 2. historija književnosti 3. književna kritika.
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)
- 4) 2; 3; 1 (dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)
- 5) epika: a; c; lirika: b; d (2x0,50 = 1 bod)
- 6) 1. pisama; 2. ljubavni roman „*Jadi mladog Vertera (Jadi mladog Werther)*“ Gete (Goethe)
(2x0,50 = 1 bod)
- 7) prosvjetiteljstvo i racionalizam; realizam (2x0,50 = 1 bod)
- 8) d) objektivnost (1 bod)
- 9) c) monoteizam (1 bod)
- 10) d) simbol (1 bod)
- 11) c) apostrofa (1 bod)
- 12) a) onomatopeja (1 bod)
- 13) hiperbola (1 bod)
- 14) a) Ich – forma i er – forma (1 bod)

15) c) hiperbola (1 bod)

16) b) kontrast (1 bod)

17) a) komedija naravi, komedija situacije i društvena komedija (1 bod)

ANTIČKA KNJIŽEVNOST

1) DA (1 bod)

2) 1 - b) Sofoklo; 2 - b) tragediji (2x0,50 = 1 bod)

3) helenska/grčka i rimska (2x0,50 = 1 bod)

4) mit o Sizifu, mit o Edipu, mit o Prometeju

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

5) 2 - „Eneida“; 1 - „Metamorfoze“; 3 - „Poslanice“

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

6) Ep - je opširno pripovijedanje u stihu o značajnim događajima u prošlosti ispričanim sa mnogo pojedinosti.

Epski junak - je heroj, oličenje hrabrosti, neustrašivosti, kolektivnih ideala, etičkih vrijednosti i težnji jednog naroda. (2x0,50 = 1 bod)

7) d) „Ep o Gilgamešu“ (1 bod)

8) 1. c) epu ; 2. b) antičkoj književnosti (2x0,50 = 1 bod)

9) a) Sofoklo; b) Euripid (2x0,50 = 1 bod)

10) b) U „Odiseji“ se govori o lutanjima jednog od slavnih ahejskih junaka, koji je poslije trojanskog rata još deset godina lutao po svijetu. (1 bod)

11) Mit je priča o natprirodnim, božanskim silama, pomoću kojih je drevni čovjek objašnjavao svijet u kojem je živio. (1 bod)

12) DA (1 bod)

13) b) klasične latinske književnosti (1 bod)

STARE ISTOČNJAČKE KNJIŽEVNOSTI

1) b) Firdusi (1 bod)

2) 1.c) Šeherzadi 2. Sindibada (2x0,50 = 1 bod)

3) asirsko – babilonski ep, klinastim, glinenih ploča

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

SREDNJOVJEKOVNA KNJIŽEVNOST BOSNE I HERCEGOVINE

1) Kiril (Ćirilo) i Metodije; grčko (2x0,50 = 1 bod)

2) 1. b) bosančicom (1 bod)

3) c) glagoljica (1 bod)

4) b) epitafi (1 bod)

5) c) ćirilice (1 bod)

6) b) južnoslavenski (1 bod)

HUMANIZAM I RENESANSA

1) čovjek; ovom (2x0,50 = 1 bod)

2) 1- b) Petrarka (Petrarca); 2 – sonet (2x0,50 = 1 bod)

3) „*Dekameron*“, novela, 100

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

4) devet (1 bod)

5) XIV (1 bod)

6) b) preporod (1 bod)

7) a) „*Hamlet*“; b) Viljem Šekspir (William Shakespeare) (2x0,50 = 1 bod)

8) 1- tačno; 2 – b) Don Kihot (Don Quijote) (2x0,50 = 1 bod)

USMENA NARODNA KNJIŽEVNOST

1) 1. a) balada; 2. slavenska antiteza (2x0,50 = 1 bod)

2) a) epsko - lirske / lirsko - epske; b) aliteracija (2x0,50 = 1 bod)

3) 1. Umihana Čuvidina; 2. c) Mustaj - beg Lički (2x0,50 = 1 bod)

4) stih; epske narodne (2x0,50 = 1 bod)

5) stih; lirske narodne (2x0,50 = 1 bod)

6) narodna lirska pjesma; osmanske vladavine (2x0,50 = 1 bod)

7) a) Anegdota je kratka duhovita priča o nekoj poznatoj ličnosti ili događaju.

(1 bod)

KNJIŽEVNOST NA ORIJENTALNIM JEZICIMA

1) a) bosanskom jeziku i arapskom pismu; b) tursko - bosanski rječnik (2x0,50 = 1 bod)

2) zbirka pjesama; duhovni (2x0,50 = 1 bod)

3) Mula Mustafa Bašeskija; „*Ljetopisa*“ (2x0,50 = 1 bod)

4) Ljetopis (1 bod)

5) c) Derviš – paša Bajezidagić (1 bod)

BAROK I MANIRIZAM

1) b) Sitnozrnaste neobrađene biserne perle (1 bod)

2) a) „*Život je san*“ (1 bod)

3) a) Ivan Gundulić (1 bod)

KLASICIZAM, RACIONALIZAM I PROSVJETITELJSTVO U EVROPSKOJ KNJIŽEVNOSTI

1) Francuskoj i tzv. racionalizmom (2x0,50 = 1 bod)

2) b) tri jedinstva (1 bod)

3) a) jedinstvo mjesta, vremena i radnje (1 bod)

4) b) Žan Rasin (Jean Racine) (1 bod)

ROMANTIZAM U EVROPSKOJ KNJIŽEVNOSTI

1) a) Francuskom revolucijom (1 bod)

2) kult osjećanja, kult prirode i kult genija

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

3) a) epistolarnog romana (1 bod)

4) c) roman u stihu (1 bod)

5) c) Šekspirom (Shakespear) i narodnim stvaralaštvom (1 bod)

6) tragikomedija, roman u stihu, epistolarni roman, romantičarski ep, balada, dramska poema

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

ROMANTIZAM U KNJIŽEVNOSTI JUŽNOSLAVENSKIH NARODA

1) a) ljubav i patriotizam (1 bod)

2) c) „*Među javom i med snom*“ d) „*Santa Maria della Salute*“ (2x0,50 = 1 bod)

3) DA (1 bod)

- 4) c) August Šenoa (1 bod)
- 5) DA (1 bod)
- 6) a) Mehmed - bega Kapetanović Ljubušaka – „*Narodno blago*“ (1 bod)
- 7) Safvet-beg Bašagić, oslanja se na narodnu lirsku pjesmu. (2x0,50 = 1 bod)
- 8) c) Safvet - beg Bašagić (1 bod)
- 9) Safvet - beg Bašagić, naziv pjesme „*Hercegovini*“ . (2x0,50 = 1 bod)
- 10) Alberto Fortis, drama autora Alije Isakovića i Nijaza Alispahića
(2x0,50 = 1 bod)

REALIZAM U EVROPI

- 1) c) približno do polovice 19. stoljeća kao umjetničko registriranje stvarnosti te se širi sve do početka 20. stoljeća (1 bod)
- 2) c) doživjeti društveni uspon (1 bod)
- 3) b) istinitost (1 bod)
- 4) c) lirsko pjesništvo, bogate metafore (1 bod)
- 5) a) roman, epska poezija, društvena drama (1 bod)
- 6) c) Nikolaj Vasiljevič Gogolj (1 bod)
- 7) a) „*Ana Karenjina*“ (1 bod)
- 8) Fjodor Mihajlovič Dostojevski (1 bod)
- 9) a) Rodion Raskoljnikov (1 bod)
- 10) c) Gogolj (1 bod)
- 11) „*Zločin i kazna*“; Fjodor Mihajlovič Dostojevski (2x0,50 = 1 bod)
- 12) a) „*Čiča Gorio*“ ; c) „*Evgenija Grande*“ (2x0,50 = 1 bod)

REALIZAM KOD JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA

- 1) a) „*Voda*“; b) Radoje Domanović (2x0,50 = 1 bod)
- 2) Ante Kovačić; sukoba sela i grada; seoski dječak Ivica Kičmanović

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

3) „*Zeleno busenje*“ ; Edhema Mulabdića (2x0,50 = 1 bod)

4) „*Zeleno busenje*“; 1898. godine; (2x0,50 = 1 bod)

5) c) realizam (1 bod)

6) a); c); d) (2x0,50 = 1 bod)

MODERNA U SVJETSKOJ KNJIŽEVOSTI

1) c) parnas, simbolizam i impresionizam (1 bod)

2) a) lirska pjesma (poezija) i drama (1 bod)

3) „*Cvjetovi zla*“, šest poglavlja, Parizu

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

4) moderne u ruskoj književnosti, kameleonstva, licemjerstva, poltronstva

(2x0,50 = 1 bod)

5) b) „*Nora – Lutkina kuća*“ (1 bod)

MODERNA U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA

1) „*Jesenje večer*“, Antun Gustav Matoš, soneta

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

2) „*Nečista krv*“, Sofka (2x0,50 = 1 bod)

3) sevdalinka (1 bod)

4) b) *Behar i Biser* (1 bod)

5) Musa Ćazim Ćatić, ljepoti, pisca / pjesnika

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

KNJIŽEVNOST IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA U EVROPI

1) avangarda (1 bod)

2) „*Proces*“, Franc Kafka (2x0,50 = 1 bod)

JUŽNOSLAVENSKOJ KNJIŽEVNOSTI IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA

1) a) besmislu rata (1 bod)

2) c) Ivo Andrić (1 bod)

3) a) Rana faza folkloristička i zrela faza društveno - kritička (1 bod)

4) c) „*Od jeseni do jeseni*“ (1 bod)

SAVREMENA SVJETSKA KNJIŽEVNOST

1) b) poslije Drugog svjetskog rata (1 bod)

2) c) apсурdnom svijetu (1 bod)

3) „*Čekajući Godoa*“, a) besmislu ljudskog postojanja, nerazumijevanju, pasivnošću
(2x0,50 = 1 bod)

4) b) psihoanalizom mladih usamljenika koji se suprotstavljaju društvenim normama (1 bod)

5) Gabriel Garsia Markes (Gabriel Garcia Marquez); „*Sto godina samoće*“ (2x0,50 = 1 bod)

6) a) stari ribar Santjago (1 bod)

SAVREMENA KNJIŽEVNOST U JUŽNOSLAVENSKIM KNJIŽEVNOSTIMA

1) Ivo Andrić, „*Na Drini ćuprija*“, „*Prokleta avlija*“

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

2) „*Derviš i smrt*“, Meše Selimovića (2x0,50 = 1)

3) a) „*Ponornica*“ (1 bod)

4) c) Mehmedalija Mak Dizdar (1 bod)

5) stećaka, govori o čovjeku, njegovom biću, postanku, prolaznosti, smrti i zagrobnom miru
(2x0,50 = 1 bod)

6) b) sinegdoha (1 bod)

7) b) Derviša Sušića; a) „*Pobune*“ (2x0,50 = 1 bod)

8) c) Branko Ćopić, „*Bašta sljezove boje*“ (2x0,50 = 1 bod)

9) „*Jama*“, Ivan Goran Kovačić, poema

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

10) a) Abdulah Sidran; b) Mehmedalija Mak Dizdar (2x0,50 = 1 bod)

POSTMODERNA U SVJETSKOJ KNJIŽEVNOSTI

1) a) postmodernizmom (1 bod)

2) b) Ive Brešana (1 bod)

3) a) „Babilonska knjižnica“ (1 bod)

POSTMODERNA U BOSANSKOHERCEGOVAČKOJ KNJIŽEVNOSTI

1) c) kao model priča u priči / prstenasta kompozicija romana (1 bod)

2) a) Dževad Karahasan (1 bod)

3) a) Da (1 bod)

4) a) Irfan Horozović (1 bod)

PRAVOPIS

1) a)) dječiji, mi bismo učili, najjasniji, Sjeverna Koreja (1 bod)

2) d) Najznačajniji srednjovjekovni spomenik je iz 1189. godine, a to je Povelja bana Kulina.
(1 bod)

3) a) najvredniji, najjači, smjer, sjeveroistok (1 bod)

4) d) čajžinica, ja bih govorio, obavijestiti, tužilac, Fabrika duhana u Sarajevu (1 bod)

5) ne bih; nemoguće; nećemo; nebriga; ne gledajući; nisam
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

6) neću, nemam, nedostajati, nisam, nije
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

7) Sarajevski kanton, Prvi svjetski rat, Savezna Republika Njemačka, Vrelo Bosne (dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

8) a) primijetiti - primjećujem d) osmijeh – osmjehivati (2x0,50 = 1 bod)

9) ćilim, bašča, čudotvorac, ćevapčići
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

10) a) vodoinstalater (1 bod)

11) b) Vozila sam se tramvajem. (1 bod)

- 12) a) predsjednik; b) slušalac; c) jedanput; d) bežični
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)
- 13) a) najjužniji; b) ljepši; c) predčas d) volio
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)
- 14) osvještavati, otočje (2x0,50 = 1 bod)
- 15) Oktobarska revolucija, humanizam, Dubrovačka republika
(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)
- 16) dan - dva, filter - papir (2x0,50 = 1 bod)
- 17) mješati, prispjevati (2x0,50 = 1 bod)

FONETIKA I FONOLOGIJA

- 1) prelazak l u o na kraju retka (1 bod)
- 2) c) gradski (1 bod)
- 3) jednačenje suglasnika po zvučnosti; jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
(2x0,50 = 1 bod)
- 4) jednačenje suglasnika po zvučnosti (1 bod)
- 5) c) usmeno – zubni (labio – dentalni) (1 bod)
- 6) a) II palatalizacija / sibilizacija, b) jednačenje suglasnika po zvučnosti
(2x0,50 = 1 bod)
- 7) b) jednačenja suglasnika po mjestu tvorbe (1 bod)
- 8) a) zadnjonepčani suglasnici (1 bod)
- 9) NE (1 bod)
- 10) Vokali; i, e, a, o, u (2x0,50 = 1 bod)
- 11) 30; fonema (2x0,50 = 1 bod)
- 12) c) glas (1 bod)
- 13) *Humačka ploča i Povelja Kulina bana* (2x0,50 = 1 bod)
- 14) 29. avgusta 1189.; bosančica (2x0,50 = 1 bod)
- 15) a) narječja, govore i dijalekte (1 bod)

MORFOLOGIJA

- 1) a) rod, b) padež, d) broj (dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)
- 2) a) morfem (1 bod)

3) morfologija (1 bod)

4) leksičke i gramatičke (2x0,50 = 1 bod)

5) c) htio (1 bod)

6)

Riječ	Vrsta riječi
Na	Prijedlog
koljenu	Imenica
mi	Zamjenica
je	pomoćni glagol
hartija	Imenica
koja	Zamjenica
mirno	Prilog
čeka	Glagol
da	Veznik
primi	Glagol
moj	Zamjenica
teret	Imenica

(šest tačnih odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

7)

Riječ	Vrsta riječi
Znanje	Imenica
je	Glagol
najveća	Pridjev
snaga	Imenica
koju	Zamjenica
čovjek	Imenica
može	Glagol
steći	Glagol

(četiri tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

8)

RIJEČ	VRSTA RIJEČI
Zastao	Glagol
Sam	pomoćni glagol
Ukočen	Pridjev
Zaprepašten	Pridjev
Njihovim	Zamjenica
Mirim	Pridjev
Pričanjem	Imenica
Više	Prilog
Nego	Veznik

Nesrećom	Imenica
----------	---------

(pet tačnih odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

9)

RIJEČ	VRSTA RIJEČI
Pišem	Glagol
vam	zamjenica
šta	zamjenica
bih	pomoćni glagol
znala	Glagol
bolje	Prilog

(tri tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

SINTAKSA

1) (a, d, e, f)

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

2) a) Unutar rečenična konstrukcija bez svojstva predikativnosti (1 bod)

3) a) sastavna, b) rastavna, c) suprotna

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

4) samostalni rečenični član u nominativu (2x0,50 = 1 bod)

5) proste i složene; Proste sadrže jedan, a složene dva i više predikata.

(2x0,50 = 1 bod)

6) nezavisnosložene i zavisnosložene rečenice (1 bod)

SEMANTIKA

1) c) Semantika se bavi proučavanjem sadržaja, značenja i smisla jezičkih jedinica. (1 bod)

2) a) osnovno (denotativno) i izvedeno (preneseno konotativno) (1 bod)

3) U aktivnu leksiku ubrajamo riječi koje su razumljive svakom govorniku, nisu zastarjele. U pasivnu leksiku ubrajamo zastarjele riječi koje su izašle iz upotrebe, te nove riječi još nisu ušle u opću upotrebu. (2x0,50 = 1 bod)

4) b) arhaizmima (1 bod)

ZADACI POVEZIVANJA

1) d; c; a; b;

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

2) 4; 2; 3; 5; 1

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

3) a - 3; b - 2; c - 1; d - 4

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

4) a - 1; b - 3; c - 4; d - 2

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

5) a - 4; b - 2; c - 1; d - 3

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

6) *Evgenija Grande* - b, *Stranac* - a, *Don Kihot (Don Quijote)* - f, *Derviš i smrt* - e

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

7) Paolo Koeljo - c; Meša Selimović - d; Ernest Hemingvej - a; Ivo Andrić - e; Sofoklo - b

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

8) romantizam - c; renesansa - a; realizam - d; barok - b

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

9) moderna - 4; romantizam - 3; realizam - 1; racionalizam - 2

(dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

10) B; D; A; C; (dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod)

Eksterna matura
2016/2017.

**BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI
JEZIK I KNJIŽEVNOST**

Identifikacijska bar kod naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI OVDJE

UPUTE

Pažljivo slijedite sve upute.

- Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.
- Nalijepi identifikacijsku naljepnicu sa tvojom barcode šifrom u gornji desni ugao ove stranice.
- Ispit traje 90 minuta bez prekida.
- Testovi se rade sa trajnom hemijskom olovkom plave ili crne boje.
- Pišite jasno i čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.
- Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Vrednovanje zadataka:

- Ukupan broj bodova testa je 10 bodova.
- Ako jedan zadatak sadrži 2 zahtjeva, onda se svaki tačan dio boduje sa **0,50**, a cijeli tačan zadatak izračunava se **2 x 0,50 = 1 bod**
- Ako jedan zadatak sadrži 1 zahtjev, tačan odgovor iznosi **1 bod**.

Način pisanja odgovora – zadaci zatvorenog tipa :

ispravno

A.

B.

C.

D.

pogrešno

A.

B.

C.

D.

ispravljanje

A.

B.

C.

D.

←
*Precrtati
pogrešan
odgovor
zatamnjеним
kružićem*

←
*Upisati novi
ispravan odgovor*

Ispravljanje pogrešnog unosa
- zadaci otvorenog tipa -

~~(Arsnagića most)~~

Stari most

Prekrižen netačan odgovor

Tačan odgovor

Vrednovanje testova

NE POPUNJAVATI

(tabelu desno popunjava komisija za
vrednovanje testova)

Ukupan broj ostvarenih
bodova

Komisija za vrednovanje

Pitanja 1		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>1. Zaokruži slovo ispred stilske formacije/epohe čije književno stvaralaštvo odlikuje nagomilavanje stilskih figura do bizarnosti, narušavanje harmonije u koncepciji umjetničke slike, težnja ka efektu začudnosti, upotreba snažnih kontrasta.</p> <p>a) renesansa b) barok c) klasicizam d) prosvjetiteljstvo</p>		1 bod	
<p>2. Dopuni iskaz da bude tačan, tako što ćeš na prazno mjesto napisati slovo koje se nalazi ispred tačnog odgovora.</p> <p>„<i>Prokleta avlija</i>“ Ive Andrića ima _____ strukturu.</p> <p>a) linearnu b) stepenastu c) paralelnu d) prstenastu</p>		1bod	
<p>3. Riješi proporcije:</p> <p>Ahmed:derviš = Petar: _____ Prokleta avlija:Turska = Hamlet: _____ Romeo i Julija = Merso: _____</p>		Dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod	

Pitanja 1		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>4. Na osnovu navedenog odlomka odgovori na zahtjeve.</p> <p>„Četrdeset mi je godina, ružno doba: čovjek je još mlad da ne bi imao želja, a već star da ih ostvaruje...“</p> <p>Navedeni iskaz pripada _____, junaku djela _____ (ime i prezime junaka) (naziv djela)</p>		2x0,50 = 1bod	
<p>5. U polje ispred tačnog iskaza upiši T, a ispred netačnog N.</p> <p>a) Rodion Romanovič Raskoljnikov zbog ljubomore ubija Aljonu Ivanovnu („Zločin i kazna“). _____</p> <p>b) Predložak za „Fausta“ Gete (Goethe) je našao u srednjovjekovnoj legendi. _____</p> <p>c) Tragična krivica „izazivanjem sažaljenja i straha vrši pročišćavanje“ afekata. _____</p>		Dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1bod	
<p>6. Pažljivo pročitaj stihove i odgovori na zahtjeve.</p> <p>„ Ja sam vjerni rob ljepote ... Kad mi majka život dala, S oblaka je vila pjesme nad bešiku moju pala I cjelovom, što no pali kao tropsko sunce vrelo, Taknula u usne moje i djetinjsko sitno čelo; Zato vazda na mom čelu vječnog aška misli gore, A usne ih pjesmom zbore.“</p> <p>„Ja sam vjerni rob ljepote“ Musa Ćazim Ćatić</p> <p>Stihovi ove pjesme nam govore o _____ kao osnovnom stvaralačkom porivu koji pokreće _____ na stvaranje.</p>		2x0,50 = 1bod	

Pitanja 1		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>7. Kako se zove prvo slavensko pismo? (zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)</p> <p>a) glagoljica b) ćirilica c) latinica</p>		1bod	
<p>8. Nezavisni padeži su: (zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)</p> <p>a) lokativ i dativ b) nominativ i akuzativ c) nominativ i vokativ</p>		1bod	
<p>9. Odredi funkciju / službu naglašene riječi:</p> <p>Mi smo gradili kuću tri mjeseca.</p> <p>a) objekat b) subjekat c) atribut</p>		1bod	

Pitanja 1		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>10. Zaokruži slovo ispred tačno napisanog imena. a) Gazi Husrev - beg b) Gazi Husrevbeg c) Gazi Husrev Beg</p>		1bod	

RJEŠENJA TESTA- BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

ŠK. 2016/2017. GODINA

Broj pitanja	Rješenje pitanja 1	Bodovanje
I	b) barok	Tačan odgovor 1 bod.
II	d) prstenastu	Tačan odgovor 1 bod
III	Petar:fratar Hamlet:Danska Merso:Marija	Dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod
IV	Ahmed Nurudin; Derviš i smrt	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
V	N; T; N	Dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod
VI	Ljepoti; Pjesnika /pisca	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
VII	a) glagoljica	Tačan odgovor 1 bod.
VIII	c) nominativ i vokativ	Tačan odgovor 1 bod.
IX	a) objekat	Tačan odgovor 1 bod.
X	a) Gazi Husrev – beg	Tačan odgovor 1 bod.

Eksterna matura
2016/2017.

**BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI
JEZIK I KNJIŽEVNOST**

Identifikacijska bar kod naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI OVDJE

UPUTE

Pažljivo slijedite sve upute.

- Ne okrećite stranicu i ne rješavajte test dok to ne odobri dežurni nastavnik.
- Nalijepi identifikacijsku naljepnicu sa tvojom barcode šifrom u gornji desni ugao ove stranice.
- Ispit traje 90 minuta bez prekida.
- Testovi se rade sa trajnom hemijskom olovkom plave ili crne boje.
- Pišite jasno i čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.
- Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Vrednovanje zadataka:

- Ukupan broj bodova testa je 10 bodova.
- Ako jedan zadatak sadrži 2 zahtjeva, onda se svaki tačan dio boduje sa **0,50**, a cijeli tačan zadatak izračunava se **2 x 0,50 = 1 bod**
- Ako jedan zadatak sadrži 1 zahtjev, tačan odgovor iznosi **1 bod**.

Način pisanja odgovora – zadaci zatvorenog tipa :

ispravno

A.

B.

C.

D.

pogrešno

A.

B.

C.

D.

ispravljanje

A.

B.

C.

D.

Precrtati pogrešan odgovor zatamnjеним kružićem

Upisati novi ispravan odgovor

Ispravljanje pogrešnog unosa
- zadaci otvorenog tipa -

~~(Arsnagića most)~~

Stari most

Prekrižen netačan odgovor

Tačan odgovor

Vrednovanje testova

NE POPUNJAVATI

(tabelu desno popunjava komisija za vrednovanje testova)

Ukupan broj ostvarenih bodova

Komisija za vrednovanje

Pitanja 2		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>1. U datom odlomku iz „Ilijade“ pominju se dva junaka. Na linijama ispod stihova napiši njihova imena tako da iskaz bude tačan.</p> <p><i>„Ponovo Pelejev sin progovori Atreja sinu; Riječima stane ga grdnim sramotit ne stišavši srdžbe: Teška pijančino, s očima psećim i jelenjim srcem, Nikad nisi smio da oružje metnuvši na se, S vojskom kreneš u u borbu ni u zasjedu zađeš...“</i></p> <p>_____ vrijeđa _____ nazivajući ga kukavicom.</p>		2x0,50 = 1bod	
<p>2. Podsjeti se narodne balade „Hasanaginica“, pa zaokruži slovo ispred dvije osobine koje su zajedničke Hasan – agi i Pintorović – begu.</p> <p>a) sujetnost b) junaštvo c) bezobzirnost d) rodoljubivost e) tvrdičluk</p>		2x0,50 = 1bod	
<p>3. Dopuni rečenicu.</p> <p><i>Povelja Kulina bana napisana je _____ godine, pismom _____.</i></p>		2x0,50 = 1bod	

Pitanja 2		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>4.</p> <p>Zaokruži slova ispred tačnih odgovora:</p> <p>a) U periodu humanizma se radikalno raskida sa tekovinama srednjeg vijeka.</p> <p>b) Humanizam se razvija u dijalogu sa srednjovjekovnom tradicijom.</p> <p>c) Pozicija autora u humanizmu i srednjem vijeku je srodna.</p> <p>d) U književnosti, razlika između humanizma i srednjovjekovne književnosti ogleda se u različitim koncepcijama svijeta.</p>		2x0,50 = 1bod	
<p>5.</p> <p>Među navedenim odrednicama Šekspirovog (Shakespeare) djela „Romeo i Julija“ podvuci dvije koje dokazuju da je ovo djelo dramsko:</p> <p>STIH SUKOB LJUBAV DIDASKALIJE PEJZAŽ</p>		2x0,50 = 1bod	
<p>6.</p> <p>Svaki sonet mora da ima: (zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)</p> <p>a) četiri strofe i dvadeset četiri stiha</p> <p>b) tri strofe i dvanaest stihova</p> <p>c) četiri strofe i četrnaest stihova</p>		1bod	

Pitanja 2		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>7.</p> <p>Ko od navedenih pisaca nije dobitnik Nobelove nagrade? (Zaokruži slovo ispred tačnog odgovora)</p> <p>a) Albert Kami (Albert Camus) b) Ivo Andrić c) Meša Selimović d) Ernest Hemingvej (Ernest Hemingway)</p>		1bod	
<p>8.</p> <p>Dovrši naslove djela Meše Selimovića.</p> <p><i>Derviš i _____ ; _____ crvene kose ; Magla i _____</i></p>		Dva tačna odgovra 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod	
<p>9.</p> <p>Kako glasi dativ jednine imenice kolega?</p> <p>a) - kolegi b) - kolezi c) - kolei</p> <p>Riječ iz prethodnog pitanja primjer je odstupanja od koje glasovne promjene?</p> <p>a) palatalizacija b) sibilizacija c) jotovanje</p>		2x0,50 = 1bod	

Pitanja 2		Maksim. broj bodova	Ostvareni broj bodova
<p>10.</p> <p>Broj 600 pravilno se piše:</p> <ul style="list-style-type: none">a) šeststob) šestoc) šest sto		1bod	

RJEŠENJA TESTA- BOSANSKI, HRVATSKI, SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

ŠK. 2016/2017. GODINA

Broj pitanja	Rješenje pitanja 2	Bodovanje
I	Ahilej vrijeđa Agamemnona	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
II	a) sujetnost c) bezobzirnost	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
III	1189. godine; bosančica	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
IV	2. i 4.	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
V	Sukob; didaskalije	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
VI	c) četiri strofe i četrnaest stihova	Tačan odgovor 1 bod.
VII	c) Meša Selimović	Tačan odgovor 1 bod.
VIII	<i>„Derviš i smrt“; „Djevojka crvene kose“; „Magla i mjesečina“</i>	Dva tačna odgovora 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod
IX	a) kolegi b) sibirizacija	Jedan tačan odgovor 0,50 bodova, svi tačni odgovori 1 bod.
X	a) šeststo	Tačan odgovor 1 bod.

LITERATURA

- NPP

-preporučeni udžbenici:

1. Lešić, Zdenko (2003), Čitanka za prvi razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing
2. Lešić, Zdenko (2003.), Čitanka za drugi razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing
3. Spahić, Vedad i Kunić, Mirsad (2003.), Čitanka za treći razred, Sarajevo Publishing
4. Spahić, Vedad (2003.), Čitanka za četvrti razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing
5. Kazaz, Enver i Ibrahimović, Nedžad (2006.), Čitanka za četvrti razred, Sarajevo, GIK „OKO“
6. Hadžiefendić – Parić (2006.), Naš jezik za prvi razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing
7. Pjanić, Ratmira, (2004.), Naš jezik za drugi razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing
8. Midžić, Senija (2006.), Naš jezik za treći razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing
9. Hadžiefendić – Parić (2003.), Naš jezik za četvrti razred, Sarajevo, Sarajevo Publishing

STRUČNA LITERATURA

1. Halilović, Senaid (1996.), Pravopis bosanskog jezika, Sarajevo, Preporod
2. Isaković, Alija (1996.), Rječnik karakteristične leksike u bosanskom jeziku, Sarajevo, Svjetlost Sarajevo
3. Jahić, Dževad, Halilović, Senaid, Palić, Ismail (2000.), Gramatika bosanskoga jezika, Zenica, DOM ŠTAMPE
4. Lešić, Zdenko (2005.), Teorija književnosti, Sarajevo, Sarajevo Publishing
5. Lešić, Zdenko i drugi (2006.), Suvremena tumačenja književnosti i književnokritičko naslijeđe XX stoljeća, Sarajevo, Sarajevo Publishing
6. Solar, Milivoje (1994.), Teorija književnosti, Zagreb, Školska knjiga
7. Veličković, Nenad (2014.), Od slova do smisla (Književni pojmovnik za osnovnu i srednju školu), Sarajevo, Školegijum
8. Živković, Dragiša (1969.), Teorija književnosti (Čitanka sa obrađenim tekstovima i zadacima), Beograd, Naučna knjiga, Sarajevo, Svjetlost

Napomena – Dodatnu literaturu za izradu Kataloga čine i pitanja sa odgovorima koja su, po pozivu Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, dostavili nastavnici /nastavnice Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti srednjih škola Kantona Sarajevo.